

РІШЕННЯ № 52

Про результати розгляду листа Державної податкової служби України щодо погодження та затвердження проекту Протоколу про порядок інформаційної взаємодії між Державною податковою службою України та Радою адвокатів України

«03» липня 2021 року

м. Кам'янець-Подільський

Рада адвокатів України, розглянувши лист Заступника Голови Державної податкової служби України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Каленіченко Н.Г. № 8308/6/99-00-12-01-01-06 від 13 квітня 2021 року щодо погодження та затвердження проекту Протоколу про порядок інформаційної взаємодії між Державною податковою службою України та Радою адвокатів України, термінів, структури та формату відомостей, необхідних для забезпечення ведення обліку платників податків, а також обчислення та справлення податків і зборів, зазначає наступне.

Статтею 131-2 Конституції України визначено, що засади організації і діяльності адвокатури та здійснення адвокатської діяльності в Україні визначаються законом.

Правові засади організації і діяльності адвокатури та здійснення адвокатської діяльності в Україні визначає Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі – Закон).

У своєму листі Державна податкова служба України звертає увагу, що відповідно до підпункту 70.16.5 пункту 70.16 статті 70 Податкового кодексу України органи, що здійснюють реєстрацію адвокатської діяльності та видають свідоцтва про право на провадження такої діяльності, подають контролюючим органам за своїм місцезнаходженням інформацію про видачу або анулювання реєстраційного посвідчення у п'ятиденний строк від дня провадження відповідної дії.

Зазначені норми Податкового кодексу України встановлюють коло суб'єктів подання інформації, конкретний обсяг такої інформації та строк її подання.

Рада адвокатів України звертає увагу, що відповідно до ч.1 ст. 12 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рада адвокатів регіону видає свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю. Також до повноважень ради адвокатів регіону належить внесення відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України (статті 17 та 48 Закону).

Ради адвокатів регіонів згідно із діючим Законом не здійснюють реєстрацію адвокатської діяльності і не видають реєстраційних посвідчень.

Враховуючи вищезазначене, Рада адвокатів України вважає, що норма Податкового кодексу України, а саме підпункт 70.16.5 пункту 70.16 статті 70 не відповідає принципу правової визначеності, який є складовою принципу верховенства права. Принцип правової визначеності встановлює, що обмеження основних прав людини і громадянина і втілення цих обмежень на практиці допустиме лише за умови забезпечення передбачуваності застосування правових норм, встановлених такими обмеженнями; обмеження будь-якого права повинне базуватися на критеріях, які дадуть змогу особі відокремлювати правомірну поведінку від протиправної, передбачати юридичні наслідки своєї поведінки (абзац 3 підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 29 червня 2010 року № 17-рп/2010).

Як зазначено в пункті 44 Доповіді «Верховенство права», схваленої Європейською Комісією «За демократію через право» (Венеціанською Комісією) на 86-му пленарному засіданні (Венеція, 25-26 березня 2011 року), принцип правової визначеності є ключовим у питанні довіри до судової системи і верховенства права; для досягнення цієї довіри держава повинна складати тексти законів так, щоб вони були доступними; держава також зобов'язана дотримуватися та застосовувати у прогнозованій і послідовний спосіб ті закони, які вона ввела в дію; закони мають бути сформульовані достатньо точно для того, щоб людина могла регулювати свою поведінку.

Наведене дає Раді адвокатів України підстави стверджувати, що вищезазначена норма Податкового кодексу України є невизначеною, оскільки з її змісту не зрозуміло, чи поширюються її положення на органи адвокатського самоврядування.

Також у своєму листі Державна податкова служба України звертає увагу, що підпунктом 3 пункту 6 Порядку подання суб'єктами інформаційних відносин інформації про платників податків, об'єкти оподаткування та об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, для забезпечення ведення їх обліку, а також

обчислення та справляння податків і зборів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2011 року № 1386 встановлено, що Рада адвокатів України подає ДПС та/або її територіальним органам за місцезнаходженням інформацію про адвокатів, включених до Єдиного реєстру адвокатів України, зокрема, прізвище, ім'я та по-батькові адвоката, номер і дата видачі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю (номер і дата прийняття рішення про включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України), найменування і місцезнаходження адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання, адреса робочого місця адвоката, номери засобів зв'язку, інформацію про зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю, інші відомості, передбачені законом.

Проте, ні спеціальним Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», ні Положенням про Раду адвокатів України, ні Порядком ведення Єдиного реєстру адвокатів України, затвердженим на виконання статті 17 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», не передбачено обов'язку Ради адвокатів України передавати Державній податковій службі України та/або її територіальним органам інформацію, що міститься в Єдиному реєстрі адвокатів України.

Статтею 2 Закону визначено, що адвокатура України - недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому цим Законом.

При цьому, адвокатура є незалежною від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб. Держава створює належні умови для діяльності адвокатури та забезпечує дотримання гарантій адвокатської діяльності (стаття 5 Закону).

Статтею 17 Закону визначено, що Єдиний реєстр адвокатів України утворений та ведеться виключно з метою збирання, зберігання, обліку та надання достовірної інформації про чисельність і персональний склад адвокатів України, адвокатів іноземних держав, які відповідно до цього Закону набули права на заняття адвокатською діяльністю в Україні, про обрані адвокатами організаційні форми адвокатської діяльності.

У Єдиному реєстрі адвокатів України міститься інформація про прізвище, ім'я та по батькові адвоката, номер і дату видачі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, номер і дату прийняття рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю (номер і дата прийняття рішення про включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України), найменування і місцезнаходження організаційної форми адвокатської

діяльності, номери засобів зв'язку, адресу робочого місця адвоката, номери засобів зв'язку, про зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю, а також інші відомості, передбачені цим Законом. Іншого Законом не передбачено.

Така інформація є відкритою та загальнодоступною на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України <http://erau.unba.org.ua/>.

Рада адвокатів України в силу законодавчо визначених повноважень в частині Єдиного реєстру адвокатів України: забезпечує його ведення; координує діяльність, здійснює організаційне, методичне, інформаційне забезпечення рад адвокатів регіонів щодо внесення ними відомостей до ЄРАУ та надання витягів з нього згідно Порядку ведення Єдиного реєстру адвокатів України.

Рада адвокатів України не уповноважена на передачу відомостей Єдиного реєстру адвокатів України будь яким органам.

За приписами статті 3 Закону правовою основою діяльності адвокатури України є Конституція України, цей Закон, **інші законодавчі акти України.**

Постанови Кабінету Міністрів України за своєю формою є підзаконними актами, приймаються уповноваженими нормотворчими суб'єктами на основі і на виконання законів **і не повинні суперечити їм.**

З огляду на викладене, Рада адвокатів України, з урахуванням раніше прийнятих рішень Ради адвокатів України «Про результати розгляду листа Державної фіскальної служби України з питання удосконалення інформаційної взаємодії між ДФС та РАУ» від 15.12.2016 № 274; «Про результати розгляду листа Державної фіскальної служби України щодо розгляду та опрацювання проекту Протоколу про порядок обміну інформацією, терміни, структуру та формат файлів між Державною фіскальною службою України та Радою адвокатів України» від 10.06.2016 № 136; «Про результати розгляду листа Державної фіскальної служби України щодо інформаційної взаємодії з Радою адвокатів України» від 08.09.2018 № 130, враховуючи пропозицію Секретаря Ради адвокатів України Колесникова І.В., а також з урахуванням пропозицій, зауважень та доповнень інших членів Ради адвокатів України, керуючись статтею 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Порядком ведення Єдиного реєстру адвокатів України, Положенням про Раду адвокатів України, Регламентом Ради адвокатів України, **вирішила:**

1. Повторно поінформувати Державну податкову службу України, що інформація Єдиного реєстру адвокатів України є відкритою та загальнодоступною на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України, а обов'язку чи повноважень Ради адвокатів України

на передачу відомостей Єдиного реєстру адвокатів України будь-яким органам ні спеціальним законодавством про адвокатуру та адвокатську діяльність, ні Положенням про Раду адвокатів України, ні Порядком ведення Єдиного реєстру адвокатів України, затвердженим на виконання статті 17 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», не передбачено.

2. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити Державну податкову службу України.

Голова Ради адвокатів України

/підпис/

Л.П. Ізовітова

Секретар Ради адвокатів України

/підпис/

І.В. Колесников